

TRƯỜNG ĐẠI HỌC CÔNG NGHIỆP HÀ NỘI

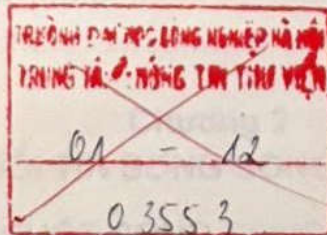
GIÁO TRÌNH ĐO LƯỜNG ĐIỀU KHIỂN BẰNG MÁY TÍNH

NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC VIỆT NAM

GIÁO TRÌNH

ĐO LƯỜNG VÀ ĐIỀU KHIỂN BẰNG MÁY TÍNH

MỤC LỤC

Trang

LỜI NÓI ĐẦU	5
-------------------	---

Chương 1

MÁY TÍNH VÀ KHỐI GHÉP NỐI

1.1. MÁY TÍNH VÀ KHỐI GHÉP NỐI	7
1.1.1. Các dạng thông tin trao đổi của máy tính	8
1.1.2. Các loại thông tin trao đổi của máy tính	8
1.1.3. Các phương thức trao đổi tin của máy tính	9
1.2. VAI TRÒ, NHIỆM VỤ VÀ CẤU TRÚC CỦA KHỐI GHÉP NỐI	11
1.2.1. Vai trò	11
1.2.2. Nhiệm vụ	11
1.3. CẤU TRÚC CHUNG CỦA KHỐI GHÉP NỐI	12
1.3.1. Khối phối hợp đường dây	12
1.3.2. Khối giải mã địa chỉ - lệnh	12
1.3.3. Khối xử lý ngắt	12
BÀI TẬP CHƯƠNG 1	14

Chương 2

GHÉP NỐI TRAO ĐỔI TIN SONG SONG THEO CHƯƠNG TRÌNH

2.1. CÁC VI MẠCH ĐỆM, CHỐT SONG SONG THÔNG DỤNG	15
2.1.1. Vi mạch 74HC240	15
2.1.2. Vi mạch 74HC244	16
2.1.3. Vi mạch 74HC245	16
2.1.4. Vi mạch 74HC373	17
2.1.5. Vi mạch 74HC573	17
2.2. CỔNG SONG SONG	18
2.2.1. Giới thiệu	18
2.2.2. Giao diện một hướng ở cổng song song	22
2.2.3. Giao diện hai hướng dùng cổng song song - môđun vào/ra 8 bit	30
2.3. RÃNH CẮM MỞ RỘNG	34
2.3.1. Giới thiệu	34
2.3.2. Giới thiệu một số loại BUS	35
BÀI TẬP CHƯƠNG 2	40

Chương 3 GHÉP NỐI TRAO ĐỔI TIN NỐI TIẾP

3.1. KHÁI NIỆM VỀ TRUYỀN TIN NỐI TIẾP	41
3.1.1. Khái niệm	41
3.1.2. Các phương thức truyền tin nối tiếp	41
3.2. CỔNG NỐI TIẾP	42
3.2.1. Giới thiệu	42
3.2.2. Lập trình cho cổng nối tiếp RS232	44
3.2.3. Môđun vào/ra 8 bit dùng cổng RS232	52
3.3. CỔNG USB (UNIVERSAL SERIAL BUS)	61
3.3.1. Giới thiệu	62
3.3.2. Những đặc trưng của USB	63
3.3.3. Cấu trúc cổng USB	63
3.3.4. Truyền dữ liệu qua cổng USB	65
3.3.5. Hub USB	66
BÀI TẬP CHƯƠNG 3	67

Chương 4 THIẾT KẾ ỨNG DỤNG ĐO LƯỜNG ĐIỀU KHIỂN BẰNG MÁY TÍNH

4.1. QUY TRÌNH THIẾT KẾ CÁC ỨNG DỤNG ĐO LƯỜNG ĐIỀU KHIỂN BẰNG MÁY TÍNH	68
4.2. CÁC VI MẠCH SỐ THÔNG DỤNG	70
4.2.1. Vi mạch ghép nối vào/ra song song theo chương trình 8255A	70
4.2.2. Vi mạch đếm định thời lập trình được 8253 (Programmable Counter and Timer)	75
4.2.3. Các bộ biến đổi AD (Analog Digital Converter)	83
4.2.4. Các bộ biến đổi DA (Digital Abalog Converter)	87
4.3. CÁC THIẾT KẾ ỨNG DỤNG GHÉP NỐI VỚI MÁY TÍNH	88
4.3.1. Điều khiển vi mạch 8255 qua cổng song song	88
4.3.2. Điều khiển vi mạch 8253 qua cổng song song	91
4.3.3. Mạch đếm sản phẩm qua cổng RS-232	93
4.3.4. Voltmet điện tử ghép nối qua cổng RS-232	98
4.3.5. Điều khiển Led 7 đoạn qua cổng USB	101
BÀI TẬP CHƯƠNG 4	106
PHỤ LỤC	107
TÀI LIỆU THAM KHẢO	110

Lời nói đầu

Ngày nay, với sự phát triển vượt bậc của các thiết bị điện tử, kỹ thuật ghép nối với máy tính đang được ứng dụng ngày càng nhiều và đem lại nhiều tiện ích cho cuộc sống. Máy tính được sử dụng trong các nhà máy, xí nghiệp; trong các dây chuyền sản xuất; trong các ứng dụng thiết kế ngôi nhà thông minh, ... Các thiết bị, hệ thống đo lường ghép nối với máy tính có độ chính xác cao.

Giáo trình này giới thiệu cấu trúc các cổng, khe cắm và cách thiết kế các mạch đo lường, điều khiển ghép nối với máy tính. Khi ghép nối với máy tính, ngoài phần cứng ghép nối ta còn phải viết chương trình trên máy tính để giao tiếp với các cổng, khe cắm. Giáo trình cũng đưa ra rất nhiều các ví dụ bổ ích với đầy đủ sơ đồ nguyên lý mạch điện và chương trình viết bằng ngôn ngữ lập trình Visual Basic. Mặc dù có thể sử dụng các ngôn ngữ lập trình C, Pascal, nhưng Visual Basic cho ta giao diện đẹp và tiện dụng hơn.

Nội dung cuốn sách gồm 4 chương:

- Chương 1: Giới thiệu qua các khái niệm về cấu trúc cơ bản của một máy tính, các dạng thông tin trước khi đưa vào máy tính, cấu trúc cơ bản của một khối ghép nối.
- Chương 2: Giới thiệu phương thức truyền tin song song sử dụng cổng song song và khe cắm mở rộng. Nội dung chương này cũng giới thiệu cấu trúc của cổng song song và các khe cắm như ISA, PCI, ... và cách lập trình giao tiếp qua các cổng này.
- Chương 3: Giới thiệu phương thức truyền tin nối tiếp, từ đó trình bày cấu trúc cổng nối tiếp RS-232 và cổng USB, cách lập trình giao tiếp qua các cổng này.

• Chương 4: Giới thiệu các bước cơ bản trong quá trình thiết kế ứng dụng các môđun ghép nối với máy tính và các ứng dụng đo lường và điều khiển thông qua các cổng của máy tính, từ đó có thể thiết kế, chế tạo được các ứng dụng thực tế, hữu ích.

Mặc dù giáo trình đã được sử dụng để giảng dạy tại Trường Đại học Công nghiệp Hà Nội nhiều năm, nhưng cũng khó tránh khỏi thiết sót. Chúng tôi rất mong nhận được những ý kiến đóng góp của bạn đọc để lần tái bản tới giáo trình được hoàn thiện hơn.

Mọi góp ý xin gửi về: Bộ môn Điện tử máy tính, Khoa Điện tử, Trường Đại học Công nghiệp Hà Nội, Km 13 – Minh Khai – Từ Liêm – Hà Nội.

TÁC GIẢ